

LIETUVOS PSICHOANALIZĖS DRAUGIJOS ETIKOS KODEKSAS ir ETIKOS KONFLIKTŲ SPRENDIMO REGLAMENTAS

Preambulė

Lietuvos Psichoanalizės Draugijos (toliau tekste –LPaD) **Etikos Kodeksą** sudaro dvi viena su kita susiję ir neatskiriamos dalys: **Etikos Principai** ir etikos konfliktų sprendimo **Reglamentas**.

Šis **Etikos Kodeksas** atspindi bendrąsias žmogiškąsias vertybes, svarbiausius psichoanalitinius principus bei įsipareigojimus profesijai ir visuomenei.

Etikos kodekso **Principai** apibrėžia bendrąsias profesinio elgesio nuostatas, kurios taikytinos visose profesinės veiklos sferose: psichoterapiniame darbe, mokymo procese ir tyrimuose, tarpusavio profesiniuose santykiuose. Šie etikos principai taikomi ir kandidatams į LPaD narius.

Reglamentas nustato etikos konfliktų sprendimo tvarką.

LPaD **Etikos kodeksas** pasižymi nuolatiniu kintamumu, todėl turėtų būti nuolatos peržiūrimas ir atnaujinamas.

Pagrindinės Etikos Kodekso sąvokos:

Psichoterapija – mokliškai pagrįstas, profesionalus psichinės ar emocinės būklės gydymas ar konsultavimas, kai pacientas atskleidžia psichoterapeutui savo itin asmeninius jausmus, mintis ir praeities įvykius.

Psichoterapinis kontraktas – susitarimo tarp psichoterapeuto ir paciento veiksmas (žodinis arba rašytinis), kurio metu įvardinami tokie abiejų pusių įsipareigojimai kaip psichoterapijos proceso tvarka (trukmė, vieta, dažnumas, atsiskaitymo būdai, atostogos, neatvykimo atvejai), taip pat sutikimo daryti video ar garso įrašus sąlygos.

Supervizija - psichoterapeuto darbo su pacientu ar jų grupe nagrinėjimas individualiai su labiau patyrusiu kolega, siekiant reflektuoti ar pagerinti psichoterapijos proceso efektyvumą.

Psichoanalitinė psichoterapija – psichoanalizės teorija bei specifine technika paremta psichoterapijos kryptis.

LPaD psichoterapeutas (terapeutas) – gydytojas ar psichologas, papildomai įgijęs LPaD mokymo standartus atitinkantį psichoanalitinės terapijos ar psichoanalizės išsilavinimą.

Pacientas - asmuo, kuris taip gali būti vadinamas konsultuojamuoju, siekiantis psichoterapijos arba jau ją pradėjęs.

I dalis. ETIKOS KODEKSAS

1. ETIKOS PRINCIPAI

1.1. LPaD nariai

1.1.1. Gerbia žmogiškumą, kiekvieno žmogaus vertę ir orumą.

1.1.2. Pripažįsta ir gerbia žmonių individualų, kultūrinį, religinį, biologinį, socialinį ekonominių skirtingumą – diskriminacija netoleruojama.

LIETUVOS PSICHOANALIZĖS
DRAUGIJA

- 1.1.3. Gerbia pacientų privatumą ir nevaržo jo teisių, saugo gautos informacijos bei dokumentų konfidencialumą.
- 1.1.4. Pacientų asmens duomenys tvarkomi laikantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL 2016 L119, p. 1) bei Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nuostatų.

2. ETINĖ ATSAKOMYBĖ

2.1 Santykiai su pacientais

- 2.1.1 LPaD psichoterapeutų santykiai su pacientais grindžiami abipusiai priimtinu ir lygiateisiu susitarimu.
- 2.1.2 Susitarimas su pacientu yra laisvanoriškas ir pacientas bet kuriuo metu gali nutraukti santykį ar ieškoti kitų galimybių.
- 2.1.3 LPaD nariai yra atsakingi už terapinės aplinkos ir etikos kodekse apibrėžto deramo ryšio su pacientais palaikymą.
- 2.1.4 LPaD nariai atsižvelgia į socialinę pacientų situaciją ir jų ryšių su aplinkiniais pobūdį.
- 2.1.5 Terapeutas neturėtų klaidinti pacientų ar jų šeimos narių, dalyvauti manipuliacijų, apgavystės ar fizinės ar psichinės prievartos veikloje.
- 2.1.6 Jei dėl kokios tai priežasties (išvykimo, ligos ar grėšiančios mirties) terapeutas negalės tęsti terapinio santykio su pacientu, jis stengiasi organizuoti pagalbos pacientui tęstinumą, informuodamas pacientą apie visas įmanomas tolesnės pagalbos galimybes ir pats šiam procesui tarpininkauja.
- 2.1.7 Jeigu su pacientu susiduriama ne terapinėje situacijoje, LPaD nariai teikia pirmumą etikos principams.
- 2.1.8 Esant interesų konfliktui, terapija nepradedama, o psichoterapijos procese iškilę interesų konfliktai sprendžiami neatidėliojant, prireikus - ir supervizijų būdu.
- 2.1.9 LPaD nariai - kandidatai **privalo** esamus bei būsimus pacientus informuoti apie savo, kaip mokymosi programos dalyvio, kuriam būtina profesinė priežiūra (supervizijos), statusą.

2.2 Išnaudojimas

- 2.2.1 LPaD nariai neturi teisės išnaudoti Pacientų emociškai, finansiškai, seksualiai.
- 2.2.2 Etiškai priimtinas tik piniginis atlyginimas už darbą. Dovanos ar paslaugos negali būti priimanamos kaip atlyginimo dalis.
- 2.2.3 Seksualiniai santykiai tarp psichoterapeuto ir esamo ar buvusio paciento yra neleistini, turint omenyje bet kokią fizinę sąlytį, susijusį su seksualinio pasitenkinimo motyvais.
- 2.2.4 Draudžiama naudotis pranašumu terapiniame santykiyje, įskaitant agresyvų elgesį su pacientu ar dėkingumo skatinimą ar verslo paslaugų mainus.
- 2.2.5 Draudžiama terapeutui santykiuose su pacientu naudotis LPaD organizacijoje užimama pozicija, savo profesiniu statusu ar kitais išskirtiniais santykiais.

2.3 Asmens duomenų apsauga

- 2.3.1. Kiekvienas LPaD narys yra asmens duomenų valdytojas ir paslaugų suteikimo tikslu turi teisę tvarkyti šiuos paciento asmens duomenis: vardas, pavardė, asmens kodas, gyvenamosios vietos adresas, elektroninio pašto adresas, telefono numeris, paciento parašas, duomenys apie šeimos

narius, mokėjimų istorija, įsiskolinimų istorija, komunikacijos su pacientu istorija (įskaitant elektroninius susirašinėjimus, bendravimo įrašus, jeigu tokie daromi). Šių duomenų tvarkymo teisinis pagrindas – tvarkyti duomenis būtina siekiant inicijuojant **psichoterapijos kontraktą**, kurios šalis yra duomenų subjektas, arba siekiant imtis veiksmų duomenų subjekto prašymu prieš inicijuojant psichoterapijos kontraktą.

2.3.2. Pacientas turi teisę:

2.3.2.1. prašyti pateikti jam informaciją apie tvarkomus jo asmens duomenis;

2.3.2.2. prašyti ištaisyti asmens duomenis ir (arba) sustabdyti tokių asmens duomenų tvarkymo veiksmus, išskyrus saugojimą – tuo atveju, kai susipažinus su asmens duomenimis, Pacientas mano, kad duomenys yra neteisingi, neišsamūs ar netikslūs;

2.3.2.3. prašyti sunaikinti asmens duomenis ar sustabdyti tokių asmens duomenų tvarkymo veiksmus, išskyrus saugojimą – tuo atveju, kai susipažinus su savo asmens duomenimis, Pacientas nustato, kad asmens duomenys yra tvarkomi neteisėtai arba nesąžiningai;

2.3.2.4. nesutikti, kad būtų tvarkomi jo asmens duomenys, kai šie duomenys tvarkomi ar ketinami tvarkyti tiesioginės rinkodaros tikslais arba dėl teisėto intereso, kurio siekia LPaD narys arba siekia trečiasis asmuo, kuriam teikiami asmens duomenys.

2.3.3. Savo teises Pacientas gali įgyvendinti pateikdamas LPaD nariui psichoterapeutui rašytinį pranešimą ir nurodydamas kokių veiksmų atlikimo iš psichoterapeuto, Paciento duomenų atžvilgiu, pageidauja. Pranešimą galima pateikti bet kuriuo patogiu būdu, jei iš tokio prašymo ir su juo pateikiamų dokumentų galima nustatyti Paciento tapatybę.

2.3.4. Asmens duomenys gali būti perduodami tik teismams, ikiteisminio tyrimo institucijoms, valstybės ir savivaldybės institucijoms, įstaigoms ir organizacijoms, taip pat bankams bei kitiems asmenims, jeigu toks perdavimas yra būtinas siekiant įvykdyti su pacientu sudarytą sutartį ar duomenų perdavimą LPaD įpareigoja vykdyti vadovaujantis galiojančiais teisės aktais.

2.4. Konfidencialumas

2.4.1. LPaD nariai rūpestingai saugo bet kokią asmeninę informaciją apie pacientus. Tai taikoma visai žodinei, rašytinei, audio ar kompiuterinei medžiagai, patikėtai terapinėje situacijoje ar supervizijoje.

2.4.2. Visi asmens duomenys ar informacija turi būti saugoma taip, kad būtų apsaugoti nuo atsitiktinio ar neteisėto sunaikinimo, pakeitimo, atskleidimo, taip pat nuo bet kokio kito neteisėto tvarkymo personalo, IT infrastruktūros, vidaus ir viešųjų tinklų, informacijos, taip pat naudojamų patalpų ir techninių įrenginių atžvilgiu.

2.4.3. Saugant kursantų konfidencialumą, mokymo programų dalyviai supervizuojami individualiai.

2.4.4. Psichoterapeutas neteikia jokios informacijos paciento šeimos nariams ar artimiesiems, išskyrus atvejus, numatytus 2.3.5, 2.3.6 papunkčiuose.

2.4.5. Pacientai be jų sutikimo neturi būti stebimi kitų asmenų, negali būti filmuojami ar fotografuojami. Sutikimas daryti vaizdo ar/arba garso įrašus supervizijoms yra įtraukiamas į psichoterapijos kontrakto sąlygas ir suderinamas terapinio proceso pradžioje. Reikia pažymėti, jog remiantis šiuo metu galiojančiais teisės aktais (LR ADTAĮ ir CK, bei ES BADAR), vaizdo įrašui daryti, pacientas turi suteikti atskirą raštišką leidimą.

2.4.6. Jokia audio ar video medžiaga be paciento sutikimo negali būti perduota kitiems nei supervisorius tretiesiems asmenims ir panaudota terapeuto ar bet kurios trečiosios šalies pasipelnymo siekimui.

2.4.7. Konfidencialumo principo laikomasi rengiant pranešimus ar publikacijas. Autorius turi gauti paciento sutikimą, jeigu naudojamosi medžiaga, iš kurios pacientas gali save atpažinti.

2.4.8. Kai psichoterapeutas turi realų pagrindą manyti, jog pacientas gali būti pavojingas sau ar kitiems, konfidencialumo principo galima nesilaikyti - apie tokį savo ketinimą informavus pacientą.

LIETUVOS PSICHOANALIZĖS
DRAUGIJA

- 2.4.9. Bet kokio konfidencialumo taisyklių nesilaikymo atveju, turi būti pateikiama tik būtina informacija ir tik tiems asmenims, kurie suteikia pagalbą pacientui.
- 2.4.10. Duomenų pateikimas valdžios organams, turintiems įstatymų nustatytus įgaliojimus, nelaikomas konfidencialumo pažeidimu. Pagal galiojančius įstatymus LPaD narys turi suteikti informaciją prokuratūros, teismo darbuotojui ar kitiems pareigūnams Lietuvos Respublikos (toliau tekste – LR) psichikos sveikatos priežiūros įstatymo numatyta tvarka. Apie informacijos pateikimą valdžios organams pranešama pacientui.
- 2.4.11. Konfidencialumo principo laikomasi ir po paciento mirties.

2.5. Psichoterapinis kontraktas

- 2.5.1. Psichoterapinis kontraktas (toliau tekste – kontraktas) su pacientu turi būti realistiškas ir profesionalus, pagrįstas paciento problemų psichodinaminiu supratimu.
- 2.5.2. Informaciją apie mokėjimą, psichoterapeutas turi aiškiai nurodyti, o pacientas su juo sutikti prieš terapinio proceso pradžią ar, kainos keitimo atveju, prieš jos įsigaliojimą.
- 2.5.3. Numatomi kontrakto pakeitimai aptariami iš anksto.
- 2.5.4. Bet kokia terapeuto pateikiama žodinė ar rašytinė informacija apie save turi tiksliai atspindėti teikiamą paslaugą, turimą išsilavinimą bei kvalifikaciją.

2.6. Atsakomybė sau kaip konsultantui

- 2.6.1. LPaD nariai paiso profesinės kompetencijos ribų, įpareigojančių dirbti tik patirties, gautos psichoanalizės / psichoanalitinės / psichodinaminės psichoterapijos studijų bei su tuo susijusios praktikos, ribose.
- 2.6.2. Siekdami profesinės kompetencijos gerinimo, LPaD nariai stengiasi tobulinti savo teorines žinias dalyvaudami psichoterapijos problematikai skirtose konferencijose, seminaruose ar mokymo programose. Psichoterapijos procese kylančius sunkumus siekia išsiaiškinti supervizijų pagalba.
- 2.6.3. LPaD nariai yra atsakingi ne tik už savo profesinių sugebėjimų palaikymą, bet ir už asmeninio funkcionavimo įvertinimą.
- 2.6.4. Jei dėl asmeninių ar emocinių sunkumų, ligos, psichoaktyvių medžiagų vartojimo ar kitų priežasčių terapeuto gebėjimas dirbti yra ribotas, jis privalo laikinai nutraukti savo praktiką.
- 2.6.5. Susidūrus su situacija, išeinančia už terapeuto kompetencijos ribų, terapeutas privalo rekomenduoti kreiptis į kitą kolegą, ar turinčius atitinkimą profesinę kompetenciją turinčius specialistus.
- 2.6.6. LPaD nariai privalo nuolat domėtis teisės aktų, susijusių su psichoterapeutų veiklos teisiniu reguliavimu bei asmens duomenų teisine apsauga, pokyčiais.
- 2.6.7. LPaD narys siekia gerai išmanyti etiką bei etikos problemų sąsajas su profesine praktika, nes LPaD nariai pripažįsta, kad psichoterapinio darbo eigoje neišvengiamai gali kilti etikos dilemos. Šias dilemas atpažinti bei rasti joms tinkamą sprendimą yra psichoterapeuto kompetencija bei atsakomybė.
- 2.6.8. Ieškant geriausio sprendimo, psichoterapeutas gali kreiptis į LPaD Etikos Komitetą su prašymu padėti išspręsti ar pakomentuoti susidariusią (gresiančią) etinės dilemos situaciją.

2.7 Atsakomybė prieš psichoanalitinės terapijos mokymo programų studentus

- 2.7.1. LPaD nariai ir mokytojai gerbia studentų norą mokytis psichoanalitinės psichoterapijos, supratingai toleruoja jų ribotas žinias.
- 2.7.2. LPaD nariai psichoterapeutai-mokytojai (supervizoriai ir terapeutai) su psichoterapijos mokymo programų studentais palaiko tik profesinį santykį.

LIETUVOS PSICHOANALIZĖS
DRAUGIJA

- 2.7.3. Studentų įvertinimai ir kita su jų mokymusi susijusi informacija privalo būti konfidenciali ir pateikiama tik Mokymo Komitetui pagrįstai prašant. Informacija apie studento mokomosios psichoterapijos eigą neteikiama net Mokymo Komitetui.
- 2.7.4. Psichoterapeutai-mokytojai savo praktikoje patys siekia aukštų etinių standartų ir suteikia būsimiems kolegoms visas žinias apie profesinę etiką.

2.8 Atsakomybė prieš kolegas

- 2.8.1 Tarpusavio santykius LPaD nariai grindžia atviru viešu pasitikėjimu.
- 2.8.2 LPaD nariai siekia nepakenkti bei nenuvertinti kitų kolegų autoriteto ar darbo stiliaus, pasiektų rezultatų.
- 2.8.3 Bet kuris LPaD narys, kuris pastebi kolegos asmeninius sunkumus, galinčius pakenkti jo profesinei veiklai, turėtų aktyviai padrašinti pastarąjį ieškoti priemonių tai išspręsti, o situacijai nesikeičiant, konfidencialiai pranešti apie tai draugijos Etikos Komitetui.
- 2.8.4 LPaD nariai, dalyvaudami draugijos valdyme, sprendimų priėmimo ar atstovaudami LPaD draugijos narius viešoje erdvėje, laikosi Etikos Principų.

2.9 Santykiai su pacientais, kurie yra vaikai, jų tėvais (globėjais) ar įstatyminiais atstovais

- 2.9.1 Jeigu pacientas yra vaikas, tuomet skatinama apie ketinimą pradėti psichoterapiją tinkamu būdu informuoti bent vieną iš vaiko tėvų (ar globėjus) ar įstatyminį atstovą.
- 2.9.2 Psichoterapeutas psichoterapijos naudą ir galimus sunkumus aptaria tiek su pačiu vaiku, tiek su vaikų tėvais (globėjais), su kuriais suderina psichoterapinio kontrakto sąlygas, numatančias ir tai, kaip dažnai tėvai (globėjai) galės būti informuojami ar kviečiami aptarti vaiko psichoterapinio proceso eigos.
- 2.9.3 LPaD nariai siekia išvengti įsitraukimo į šeimynines manipuliacijas, o iškilusią tokių santykių grėsmę siekia atvirai aptarti su vaiku bei jo tėvais (globėjais) ar įstatyminiais atstovais.
- 2.9.4 Apie galutinį sprendimą dėl psichoterapinio proceso pradžios, pabaigos ar nutraukimo psichoterapeutas privalo pranešti vaiko tėvams (globėjams) ar įstatyminiams atstovams, išskyrus tuos atvejus, kai:
  - 2.9.4.1. Teismas yra pripažinęs nepilnamečių emancipuotą;
  - 2.9.4.2. Teisės aktų nustatyta tvarka yra apribota tėvų valdžia;
  - 2.9.4.3. Tėvams (globėjams) ar įstatyminiams atstovams Baudžiamojo proceso kodekso nustatyta tvarka taikomos kardamosios priemonės, kuriomis ribojamas kontaktas su vaiku.
- 2.9.5. Psichoterapeutas suvokia savo įtaką nepilnamečiui, tad vengia jo akivaizdoje žeminti ar kitaip nepalankiai atsiliepti apie jo šeimos narius (globėjus) ar įstatyminius atstovus.

2.10 Sąžiningumas

- 2.10.1. Psichoterapijos procese psichoterapeutas pirmiausia siekia paisyti savo paciento interesų.
- 2.10.2 LPaD nariai savo profesinėje veikloje vadovaujasi atvirumo, garbingos diskusijos ir teisingos informacijos suteikimo principais.
- 2.10.3. LPaD nariai siekia bet kurioje profesinėje situacijoje likti ištikimais profesinei etikai ir laikosi draugijos, kuriai jie priklauso, įstatų.

LIETUVOS PSICHOANALIZĖS
DRAUGIJA

II. dalis ETIKOS KONFLIKTŲ SPRENDIMO REGLAMENTAS

Įvadas

Profesiniame Etikos Kodekse turi būti atsižvelgta:

- psichoterapeuto profesinis elgesys turi būti svarstomas tik profesinio vaidmens, apibrėžiamo profesiniais santykiais, rėmuose.
- žinių ir jėgos nelygybė visuomet veikia profesinius terapeuto santykius su pacientais ir su kolegomis.
- kuo ši profesinių santykių nelygybė yra didesnė ir kuo didesnė paciento priklausomybė, tuo didesnė yra ir profesionalaus terapeuto atsakomybė.
- psichoterapeuto atsakomybė turi būti vertinama profesionalių santykių stadijos kontekste.

1. Bendroji reglamento dalis

- 1.1. Šiuo Reglamentu nustatoma LPA Etikos komisijos (toliau tekste - **EK**) veiklos ir procedūrų tvarka.
- 1.2. LPA EK sudaroma LPA įstatuose apibrėžtu būdu ir apibrėžtam laikotarpiui.
- 1.3. EK kompetencijai priskiriami skundai bei paklausimai dėl galimų **Etikos kodekso** pažeidimų.
- 1.4. Priimdama sprendimus, EK vadovaujasi LPA Įstatais, **Etikos Principais** bei šiuo **Reglamentu**.
- 1.5. Tais atvejais, kai **Reglamentas** nenumato aiškios tvarkos ar terminų, pati EK priima ir taiko laikinus procedūrinius sprendimus.

2. Etikos komisijos sudėtis

- 2.1. EK sudaro ne mažiau 3 nariai, kurie slaptu balsavimu renkami kiekviename rinkiminiame-ataskaitiniame LPA suvažiavime.
- 2.2. Daugiausiai balsų surinkęs EK narys iš karto tampa EK pirmininku. Jei du kandidatai surenka vienodą balsų skaičių, suvažiavimas pakartotinai balsuoja, kuris iš jų taps Etikos Komisijos pirmininku.
- 2.3. EK nariai ir pirmininkas gali eiti savo pareigas neribotą kadencijų skaičių.
- 2.4. EK posėdis yra vienintelis sprendimų priėmimo būdas.
- 2.5. EK ginčų nagrinėjimo posėdžiai nėra vieši.
- 2.6. Atskiru atveju, LPA taryba gali nuspręsti kviešti nešališką asmenį, kuris nėra LPA narys, skundo nagrinėjimo proceso stebėtoju. Stebėtojas teisės balsuoti neturi.
- 2.7. EK posėdis laikomas teisėtu tik tuomet, kai dalyvauja visi EK nariai, o iškilus šališkumo grėsmei, konkretus EK narys nuo atvejo svarstymo pasitraukia. Tokiu atveju, LPA taryba privalo skirti kitą nešališką LPA narį, kuris turi balsavimo teisę.
- 2.8. EK sprendimai priimami paprasta balsų dauguma.

3. Skundų ir paklausimų pateikimo ir nagrinėjimo tvarka

- 3.1. EK nagrinėja individualius ar asmenų grupės pateikiamus skundus.
- 3.2. Visi skundai ir paklausimai turi būti pateikiami raštu lietuvių kalba.
- 3.3. Skundų ar paklausimų turinyje nurodoma etinė dilema ar galimas pažeidimas.
- 3.4. Skundas turi būti pasirašytas. Jame turi būti nurodyta tiek ieškovo, tiek atsakovo vardas ir pavardė.
- 3.5. Anonimiški paklausimai ir paklausimai, kuriuose nenurodyta, kaip susisiekti su paklausėju ar jo atstovu, nenagrinėjami.
- 3.6. Visi skundai dėl galimų etikos pažeidimų perduodami EK Pirmininkui.
- 3.7. EK nariai ir suinteresuotas asmuo turi teisę susipažinti su gautu skundu. Gavęs raštišką skundą, EK pirmininkas ne vėliau nei per dvi savaites informuoja suinteresuotas puses apie gautą skundą. Pirmasis

LIETUVOS PSICHOANALIZĖS
DRAUGIJA

EK posėdis dėl tolimesnės skundo nagrinėjimo eigos yra rengiamas ne vėliau nei per 2 mėnesius nuo skundo gavimo datos, apie tai ne vėliau kaip per 2 savaites iki posėdžio datos raštu (įskaitant ir elektroninį paštą) informavus suinteresuotas puses.

- 3.8. EK nariai ir suinteresuotas asmuo turi teisę susipažinti su gautu skundu.
- 3.9. Nurodytu laiku į EK posėdį yra kviečiamos abi suinteresuotos pusės: Pareiškėjas (ar jo atstovas) ir atsakovas (ar jo atstovas).
- 3.10. Galimi EK sprendimai:
  - 3.10.1. Atsisakoma skundą nagrinėti, kadangi tai nėra EK kompetencija.
  - 3.10.2. Priimama nagrinėti be išlygų, kai minimi faktai yra EK kompetencijos sritis.
  - 3.10.3. Priimama nagrinėti su išlygomis, kai turimos medžiagos nepakanka nuspręsti, ar tai yra EK kompetencijos sritis. Šiuo atveju būtina apibrėžti išlygų pobūdį.
- 3.11. Skundas svarstomas dalyvaujant abiem suinteresuotoms pusėms arba jų atstovams. Tuo atveju, jeigu į svarstymą neatvyksta Pareiškėjas (ar jo atstovas), skundas paliekamas nenagrinėtas, o jeigu į svarstymą neatvyksta Atsakovas (ar jo atstovas), skundas nagrinėjamas Atsakovui (jo atstovui) nedalyvaujant.
- 3.12. Prireikus EK gali skirti papildomus skundo klausimus ir pateikti papildomus klausimus. Ieškovas ir atsakovas (arba jų atstovai) turi teisę užduoti vieni kitiems nagrinėjamą atvejį liečiančius klausimus ir gauti į juos atsakymus.
- 3.13. EK turi teisę prašyti skundo patikslinimo raštu. Tiek besikreipiantysis, tiek atsakovas gali pateikti atskirus paaiškinimus raštu.
- 3.14. Tuo atveju, jeigu viena iš šalių yra vaikas arba asmuo, patyręs seksualinį, emocinį, finansinį išnaudojimą, bet kuri suinteresuota šalis turi teisę savo paaiškinimus ar atsakymus į klausimus pateikti raštu EK pirmininkui.
- 3.15. EK gali priimti šiuos viešai skelbiamus sprendimus:
  - 3.15.1. nagrinėjamas atvejis nepažeidžia LPA Etikos kodekso.
  - 3.15.2. nagrinėjamu atveju sprendimas nepriimtas dėl įrodymų stokos.
  - 3.15.3. nagrinėjamas atvejis pažeidžia LPA Etikos taisykles.
- 3.16. Nustačius Etikos kodekso pažeidimą, EK gali priimti viešai skelbiamus detaliau paaiškintus sprendimus:
  - 3.16.1. Skirti poveikio priemonę - Įspėjimą;
  - 3.16.2. Skirti poveikio priemonę – Papeikimą;
  - 3.16.3. Skirti poveikio priemonę –Narystės sustabdymą (ne ilgesniam nei trijų metų laikotarpiui);
  - 3.16.4. Pasiūlyti LPA suvažiavimui pašalinanti narį iš draugijos. Sprendimas dėl siūlymo pašalinti iš draugijos gali būti priimamas EK balsavus vienbalsiai.
- 3.17. Greta minėtų poveikio priemonių arba be jų, Etikos Komisija gali pateikti siūlymus taikyti papildomas edukacines priemones: kartotinę asmeninę terapiją, tęstines studijas, supervizijas, bei rekomenduoti jų pobūdį ir intensyvumą.
- 3.18. EK sprendimai įsigalioja nuo priėmimo momento. Apeliacijos reglamentas nepanaikina EK sprendimo.

4. Apeliacijos procedūra

- 4.1. Abi suinteresuotos pusės turi teisę apskusti sprendimą LPA suvažiavimui (konferencijai).
- 4.2. Apeliacija gali būti pateikiama per 30 dienų nuo galutinio EK sprendimo.
- 4.3. Apeliacija adresuojama LPA suvažiavimui per LPA Prezidentą, išsiuntus ją registruotu laišku.
- 4.4. Būtina nurodyti apeliacijos priežastį. Priežastimis apeliacijai gali būti:

LIETUVOS PSICHOANALIZĖS
DRAUGIJA

- 4.4.1. Galimas interesų konfliktas;
  - 4.4.2. Pažeistas svarstymo reglamentas;
  - 4.4.3. Nesutinkama su faktinės medžiagos įvertinimu;
  - 4.4.4. Nesutinkama su taikoma nuobauda;
  - 4.4.5. Nenagrinėta su atveju susijusi faktinė medžiaga.
- 4.5. LPA suvažiavimas (konferencija) sudaro laikinąją Apeliacinę komisiją, kuri savo darbe vadovaujasi šio EK Reglamento principais.
- 4.6. Apeliacinė komisija sudaroma ne mažiau nei iš penkių narių, iš kurių vienas - Etikos komisijos pirmininkas.
- 4.7. Apeliacinė komisija, susipažinusi su turima Etikos Komisijos medžiaga, gali siūlyti LPA tarybai šiuos sprendimus:
- 4.7.1. Atmesti apeliacinį prašymą.
  - 4.7.2. Patvirtinti EK sprendimą dėl etikos pažeidimo ir nuobaudų.
  - 4.7.3. Patvirtinti EK sprendimą dėl etikos pažeidimų, bet sumažinti ar padidinti skiriamą nuobaudą.
  - 4.7.4. Pati imasi pakartotinai nagrinėti atvejį.
- 4.8. Laikinosios komisijos sprendimas galutinis ir neskundžiamas. Komisijos sprendimą pasirašo visi jos nariai, nurodydami savo vardą ir pavardę.

5. Dokumentacijos saugojimas ir informacijos konfidencialumas

- 5.1. Raštu gautam skundui taikomos visos psichoterapijoje įprastinės konfidencialumo taisyklės ir laikomasi nekaltumo prezumpcijos principo.
- 5.2. EK ginčų nagrinėjimo atvejai detaliam užrašomi arba įrašomi (garso įrašai).
- 5.3. Jeigu artimiausio LPA suvažiavimo (konferencijos) metu nesudaroma laikinoji Apeliacinė komisija, visa faktinė surinkta medžiaga sunaikinama. Jei sudaroma Apeliacinė komisija, visa surinkta medžiaga sunaikinama priėmus galutinį sprendimą.
- 5.4. Paviėšinama tik tie faktai, kurie EK nuomone gali būti įtraukti į sprendimo paaiškinamąją dalį.
- 5.5. Posėdžių nutarimai ir EK sprendimai saugomi neribotą laiką.

6. Interesų konfliktas ir konfidencialumas

- 6.1. Bet kuris EK narys, turintis realų intereso konfliktą (šeimos, profesinį ar ekonominį) *vis a vis* su konkrečiu atveju, privalo:
  - 6.1.1. Raštiškai išdėstyti šį interesų konfliktą LPA Prezidentui ir EK.
  - 6.1.2. Nusišalinti nuo vykstančių veiksmų ar aptarimų.

Etikos Kodeksą parengė LPA narių darbo grupė 2008 m. sausio - rugsėjo mėn.

Etikos Kodeksas apsvartytas LPA tarybos 2008 m. spalio 13 d. posėdyje.

Etikos Kodeksas patvirtintas LPA suvažiavime 2008 m. lapkričio 28 d.

Teksto korektūra atlikta 2019 vasario 13.

Etikos Kodekso nuostatų peržiūra ir papildymas bei teisinė advokato dr. Giriaus Ivoškos ekspertizė atlikta 2023 m. balandžio - birželio mėn.

Etikos Kodekso pakeitimams pritarta LPA Tarybos 2023 m. birželio 16 d. posėdyje.